

Lyrizovaná próza - Dobroslav Chrobák – Drak sa vracia

Lyrizovaná próza : veľmi výrazná **obraznosť** a **ozdobnosť** jazyka. Dej sa odohráva v **dedinskom prostredí**. Veľký význam má v príbehu **príroda**, ktorá je opisovaná veľmi ozdobne. Hrdinovia sú obyčajní dedinskí ľudia, ktorí majú určité **mravné hodnoty a istoty**, vedie ich **pud**, konajú pudovo. Hlavní hrdinovia sú väčšinou tuláci, darebáci, vydedenci a pod. Bojujú za svoju česť. V dielach je prítomná **magickosť** (ako v rozprávke). Jazyk je veľmi ozdobný – metafory, personifikácie – najmä **príroda, ktorá je rovnocenná s človekom**.

Život Dobroslava Chrobáka a znaky jeho tvorby († 1907 Hybe – U1951 BA)

Vyštudoval elektrotechniku v Prahe. Pracoval v Československom rozhlase v Bratislave a neskôr bol vysokoškolský pedagóg na Slovenskej škole technickej. Jeho hrdina je dedinský človek, u ktorého vyzdvihuje pracovitosť, úprimnosť, česť, postavy vykresľuje postupne od tajomnosti k realnosti. Príroda vytvára atmosféru a predpovedá činy postáv. Jeho témy sú láska muža a ženy, vzťah muža a prírody, morálne problémy.

Najznámejšia próza : Kamarát Jašek, Návrat Ondreja Baláža, Les, Drak sa vracia – všetko lyrizované.

Drak sa vracia : novela – zobrazuje konflikt medzi jedincom a spoločnosťou, v diele zdôraznil tradičné hodnoty – láska, priateľstvo, česť... vplyv NATURALIZMU.

Téma: Príbeh ľudí na dedine ešte v starých časoch, keď ešte ľudia verili na bosoráctvo, urieknutia a magickosť.

Idea: Poukázanie na mravné hodnoty, ktoré má výnimočný človek, ktorý je avšak odlišný od ostatných. To, že je niečo iné, ešte neznamená, že je to zlé.

Rozprávač : osoba rozprávača sa v príbehu mení podľa toho, kto rozpráva udalosť. Príchod Draka vidíme očami Evy, dediny a Šimona – on rozprávanie. Inokedy rozprávač k sebe priberá čitateľa – my rozprávanie.

Jazyk a štýl : lyrizovaný, veľmi obrazný, ozdobný : *“A zrazu zašiel i mesiac za hustú chmáru. Vyzerala ešte raz dverami a videla, že domy celkom znehybneli, akoby v ich útrobach vyhasli všetky ohne, a celá dedina že je náhle tichá a pripravená na to najhoršie.”* (O tom ako sa v dedine rozchýrilo, že Drak sa vrátil).

Hlavné postavy : Drak, Eva Jariabková, Šimon Jariabek – láska dvoch mužov k jednej žene.

Čas rozprávania : retrospektívny

Časopriestor : hory, doliny, dedina – pravdepodobne Západné Tatry

Názov : Drak sa vracia – už názov diela a meno hlavnej postavy predznamenáva významný, až obávaný, negatívne vnímaný príchod Martina (Draka).

Vonkajšia kompozícia : 12 kapitol označených číslom. Kapitoly sú členené na odseky.

Vnútorňa kompozícia: **Expozícia (úvod) :** - vykreslenie prostredia : stará žena si spomína na príbeh, ktorý sa odohral v minulosti. **Kolízia (zápleтка) :** príbeh odohraný v minulosti, milostný vzťah Evy a Draka, Drak musel dedinu opustiť. Neskôr sa vracia a to vyvolá u ľudí znepokojenie. **Kríza (vyvrcholenie) :** Na cestu priviesť stádo z horiacich lesov sa ponúkol Drak, priradili k nemu Šimona. Šimon mu neveril, že dovedie stádo až domov, myslel si, že Drak ho zavedie do Poľska a tam predá. Šimon sa vracia do dediny a podpáli Drakovi chalupu. Potom zistí, že to bola chyba. **Peripetia (obrat) :** Drak Šimonovi odpúšťa. **Rozuzlenie :** dobro zvíťazilo nad zlom – ako v rozprávke.

